

УДК 687.016.5:7.05

**ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ
З ВИКОРИСТАННЯМ ЖИВОПИСНОГО ДЖЕРЕЛА ТВОРЧОСТІ**

Л. В. КРАСНЮК, О. М. ТРОЯН

Хмельницький національний університет

Пошук цікавих ідей з метою створення нових продуктів є важливою проблемою дизайнерських проєктів. Важливу роль в цьому процесі відіграє стимуляція креативності в дизайні одягу, оскільки тільки оригінальне творче мислення здатне привести до суттєвих результатів. Для того, щоб створений костюм був художньою цінністю, він повинен відповідати вимогам гармонії і нести в собі художній образ, отже дизайнер завжди повинен йти шляхом пошуку образної виразності костюма.

Відомо, що одним із найбільш дієвих засобів надання дизайнерським проєктам виразності та креативності, є використання джерела натхнення. Саме джерело натхнення є основним і визначальним засобом формування стильових, образних та композиційних характеристик проєктованого дизайнером об'єкта. Емоційні образні асоціації, що виникають у дизайнера при роботі з джерелами натхнення, стають основою для створення оригінальних авторських колекцій одягу [1, 2].

Дизайнерська розробка авторської колекції одягу потребує детального аналізу джерела натхнення та виокремлення його основних композиційних характеристик з подальшим застосуванням в образах моделей проєктованої колекції. Джерела творчості, що дають дизайнеру натхнення та поштовх до створення нових моделей одягу, досить різноманітні і кожне із них має свої особливості, свої ознаки, що служать композиційною основою у створенні індивідуального образу костюма. Трансформація джерела натхнення полягає у виділенні, переосмисленні та розвитку обраних ознак та характерних рис джерела із перенесенням їх на об'єкт дизайну, саме це дозволяє створити неповторну і цікаву художньо-композиційну побудову колекції одягу.

Дослідники наголошують на тому, що джерела натхнення є життєво важливими для творчого процесу дизайну як засіб для отримання нових цікавих ідей, надихають дизайнера до пошуку нових орієнтирів у творчості. Однак, слід відмітити, що жоден із дизайнерів не використовує і не трансформує джерела натхнення однаково, часто дизайнери в своєму творчому пошуку демонструють декілька методів трансформації, використовуючи їх у своїй роботі.

Джерела натхнення бувають матеріальні (історичний чи народний костюм, ретро-мода, художній стиль чи стиль одягу, творчість відомого дизайнера, архітектура, твори художнього та декоративно-прикладного мистецтва, об'єкти природи) та нематеріальні (музика, поезія, явища природи). Досить часто в процесі дизайн-проєктування колекцій одягу спостерігається використання авторами не одного, а декількох джерел натхнення, без надання суттєвих переваг будь-якому із них. Слід зазначити, що саме такий метод розроблення нових колекцій одягу є найбільш успішним.

Серед різноманітних джерел натхнення особливе місце посідає живопис, а саме живописні твори, створені художниками. Сучасні дослідники моди виводять живопис як джерело натхнення дизайнерів одягу на перший план. Образи, створені художниками на полотнах, несуть у собі особливий сенс для дизайнера. Дизайнери одягу в своїх колекціях широко використовують мотиви полотен великих майстрів живопису: колір, пластику ліній, принцип композиції живописного полотна, емоційний настрій. Живопис може підштовхнути дизайнера одягу до спроби відтворення в костюмі довершеної форми, неймовірного кольору або цікавого образу.

Вища мета мистецтва – всебічний розвиток особистості, формування її потреб і ціннісних орієнтацій. Тому мистецтво, зокрема живопис, здатне одухотворити науковий і технічний прогрес, освітити його ідеями гуманізму та стати справді невичерпним джерелом натхнення для творців моди. Отже, метою даного дослідження є розроблення творчої концепції авторської колекції одягу на основі використання живописного джерела натхнення.

Джерелом натхнення в цій роботі обрано мистецьке полотно під назвою «Зародження планет», яке виконане в техніці інтуїтивного живопису (рис. 1).

Рис. 1. Джерело натхнення – картина «Зародження планет» та його трансформація у модель одягу

Сутність техніки інтуїтивного живопису, яку ще називають методом правописульного малювання, – розкриття творчого потенціалу людини через пробудження внутрішніх знань і вміння чути самого себе. Техніка інтуїтивного живопису – це один із сучасних напрямків навчання образного та творчого мислення у мистецтві. Правописульний метод малювання був науково обґрунтований Роджером Уолкоттом Сперрі, який отримав Нобелівську премію у 1981 році за досягнення в області дослідження роботи головного мозку.

В результаті аналізу колекцій одягу, що створені відомими дизайнерами за мотивами творів живопису, встановлено, що основними прийомами трансформації живописного джерела натхнення є: перенесення образу картини на одяг; перенесення колористики картини; перенесення характерних ліній та форм на одяг; використання сюжетів картини для створення принтів на виробі; використання фрагментів картини для декорування одягу.

У відповідності до мети роботи, основним її завданням є трансформація живописного полотна, тобто перенесення його фрагментів на одяг. Дизайн-проектування кожної моделі колекції полягало в тому, що спочатку розроблявся ескізний проект моделі, а потім підбирався певний фрагмент картини, який потрібно було перенести на одяг методом сублимаційного друку (рис. 1).

В результаті дизайн-проектування розроблено художньо-композиційне рішення авторської колекції одягу під назвою «Зародження планет», джерелом натхнення для якої обрано однойменний живописний твір [3]. На рисунку 2 представлена авторська колекція одягу, вироби якої створені різноманітними прийомами трансформації живописного джерела натхнення.

Рис. 2. Колекція жіночого одягу з використанням живописного джерела натхнення (автор – Світлана Мельничук)

Оригінальність художньо-композиційного рішення колекції полягає в тому, що принти на виробах за своєю формою нагадують фантастичні, космічні об'єкти, що створює неповторну колористику виробів. Головною ознакою розробленої колекції є її цілісність, яка досягається шляхом виконання моделей в єдиному стилістичному рішенні, яке передбачає втілення в кожну модель колекції авторської концепції, продиктованої живописним джерелом натхнення. Тобто, обране художньо-композиційне рішення, а саме принт за мотивами картини «Зародження планет» по-різному повторюється у кожній моделі. Таким чином, у виробах колекції використані багатоманітні можливі варіанти розвитку авторської ідеї (рис. 2).

Цілісності композиційної проробки колекції сприяє наявність чітко вираженого композиційного центру, якою є модель сукні, що уособлює в собі основну авторську ідею колекції, якій підпорядковуються інші складові частини колекції. Для колекції характерна єдність кольорового вирішення. Тональний та колористичний центр колекції акцентовані в центральній моделі, а решта моделей допомагає побудові тонального та колористичного ряду. Зв'язок моделей утворений за рахунок тотожності та нюансу кольорової гами, нюансу ліній та контрасту форм.

Фрагменти картини різні за розміром і розташовані на предметах одягу так, щоб показати розвиток ідеї – від невеликих фрагментів в крайніх моделях,

до більших площин, що заповнюють деталі виробів (наприклад, частини спідниці) і до центральної моделі, яка є головним акцентом колекції. Таке розташування деталей виробів дозволяє створити гармонійну композицію колекції і отримати хвилеподібну просторову криву лінію, що надає колекції динамічності та особливої витонченості.

Єдину цілісну концепцію та гармонійний проєктний образ підтверджено розробленими і представленими комплектами авторської колекції жіночого одягу із впровадженими домінуючими ознаками джерела натхнення, а саме живописного полотна «Зародження планет».

Таким чином, в роботі визначено художньо-композиційні засади проєктування нових моделей одягу на основі поєднання творів живопису та технології сублимаційного друку на тканині. Застосування такої методики дозволить інтенсифікувати процес проєктування сучасного високоякісного одягу, орієнтованого на суспільно-промислові інтереси та культурно-естетичні потреби суспільства, покращити його естетичні та художньо-композиційні властивості, і, як результат, підвищити конкурентоздатність вітчизняного виробництва.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження встановлено, що основними прийомами трансформації живописного джерела натхнення у моделі одягу є: повне перенесення образу та ідеї картини на одяг; перенесення характерних ліній, пропорцій, геометричних форм на одяг; відтворення в одязі кольорової гамми картини; використання для принтів на одязі сюжету картини; використання фрагментів картини для декорування одягу. З'ясовано, що живописні полотна є досить продуктивними і доцільними джерелами натхнення як засіб для пошуку нових цікавих ідей та створення креативних виробів.

Література

1. Краснюк Л. В., Матрофайло М. В., Троян О. М. Проєктування авторської колекції жіночого одягу в еко-стилі із використанням оздоблення в техніці вибійки // *Art and Design*. – 2018. – №3. – С.96-106.

2. Краснюк Л. В., Троян О. М., Туржанська К. М., Глушко Ю. С. Дизайн-проєктування авторської колекції одягу в романтичному стилі // *Art and Design*. – 2019. – №3. – С. 77-88.

3. Краснюк Л. В. Особливості проєктування авторської колекції жіночого одягу на основі художнього твору / Л. В. Краснюк, С. В. Мельничук // *Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості : збірник тез доповідей Міжнародної науковопрактичної Інтернет-конференції молодих вчених та студентів, 10-11 жовтня 2019 р. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – С.129-133.*